

# AUTHORSHIP

## การมีชื่อในเอกสารเผยแพร่ทางวิชาการ

โดย ฝ่ายพัฒนาคุณภาพการวิจัย

**ผู้มีชื่อในผลงาน** หรือ **ผู้พิมพ์ (Author)** หมายถึง ผู้ที่มีส่วนร่วมในเชิงปัญญาอย่างสำคัญในผลงาน (Substantive Intellectual Contributions) โดยอาศัยข้อตกลงของ International Committee of Medical Journal Editors (ICMJE) (คณะกรรมการบรรณาธิการวารสารวิชาการทางการแพทย์นานาชาติ) ซึ่งเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง กำหนดเกณฑ์ให้ผู้มีชื่อในผลงานต้องมีส่วนประกอบพื้นฐานครบทั้ง 3 ข้อดังนี้

1. มีส่วนร่วมอย่างสำคัญในการสร้างโจทย์วิจัย ออกแบบวางแผนการวิจัย เก็บข้อมูล วิเคราะห์ หรือแปลความหมายข้อมูล
2. มีส่วนร่วมเชิงปัญญาอย่างสำคัญในการเขียนหรือตรวจสอบเนื้อหาผลงาน (ไม่ใช่เฉพาะภาษาหรือรูปแบบ)
3. รับผิดชอบและรับรองเนื้อหาผลงานที่ส่งเผยแพร่

สำหรับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับผลงาน แต่ไม่ได้มีส่วนร่วมในเชิงปัญญาตามเกณฑ์ข้างต้น อาจใส่ชื่อในกิตติกรรมประกาศ (Acknowledgement) ใดๆก็ตาม การมีชื่อในผลงานอาจมีข้อยกเว้นให้มีส่วนประกอบไม่ครบทั้ง 3 ข้อได้หากขัดต่อหลักจริยธรรม

### ประเภทชื่อในผลงาน

- **ชื่อหลัก (Corresponding Author)** หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่ประสานงานกับผู้อื่นที่มีชื่อในผลงาน ในการเตรียมต้นฉบับบทความ หรือส่งบทความเพื่อตีพิมพ์ และประสานงานในการตอบสนองข้อคำถามและข้อวิจารณ์
- **ชื่อแรก (First Author)** ในหลายสาขาถือว่าชื่อแรกเป็นผู้ที่มีส่วนมากที่สุดในผลงาน แต่ก็ไม่ได้เป็นเช่นนั้นเสมอไป
- **ชื่อร่วม (Co-author)** หมายถึง ผู้ที่มีชื่อในผลงาน ที่ไม่ใช่ชื่อหลัก
- **ชื่อที่ล่องเลย (Ghost Author)** หมายถึง ผู้ที่มีคุณสมบัติมีชื่อในผลงานแต่ไม่ได้มีชื่อในผลงาน ซึ่งอาจเป็นการถูกขโมยผลงานโดยผู้ร่วมงานหรือผู้อื่น หรือเป็นการสมยอม เช่น เป็นผู้รับจ้างทำงานวิจัยและเขียนบทความ เป็นต้น
- **ชื่อรับเชิญ (Gift Author, Guest Author หรือ Honorary Author)** หมายถึง ผู้ที่ไม่ได้มีคุณสมบัติในการมีชื่อในผลงาน แต่ได้มีชื่อในผลงาน เช่น หัวหน้าภาควิชา อาจารย์อาวุโส นักวิจัยที่มีชื่อเสียง เจ้าของเงินทุนวิจัย เป็นต้น ซึ่งถือว่าไม่เป็นไปตามเกณฑ์การมีชื่อในผลงาน

### หน้าที่และความรับผิดชอบของผู้มีชื่อในผลงาน

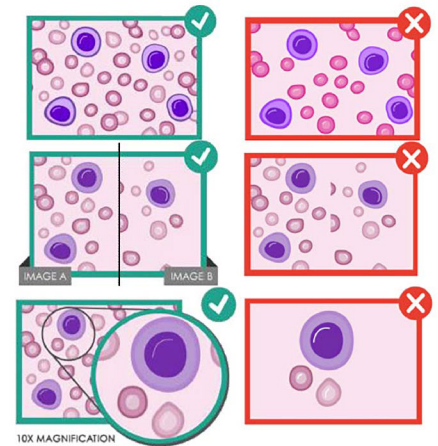
- เผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยตามความจริง ด้วยความซื่อสัตย์ โดยมั่นใจว่าตนและผู้ร่วมวิจัยมีกระบวนการได้มาซึ่งข้อมูลวิจัยที่น่าเชื่อถือ ถูกต้อง ทำซ้ำได้ เป็นไปตามมาตรฐานและหลักจริยธรรมการวิจัย
  - มีหลักฐานยืนยันที่มาของข้อมูล
  - ไม่คัดลอกผลงาน (Plagiarism)
  - ไม่ดัดแปลงข้อมูล (Falsification)
  - ไม่สร้างข้อมูลเท็จ (Fabrication)
  - รักษาความลับและข้อมูลส่วนบุคคล
  - ขออนุญาตใช้งานลิขสิทธิ์
  - อ้างอิงแหล่งที่มาข้อมูล
  - ไม่ยื่นเผยแพร่พร้อมกันหลายวารสาร
  - ไม่แบ่งย่อยผลงานเพื่อเพิ่มจำนวนเอกสารเผยแพร่โดยไม่จำเป็น
  - ไม่เผยแพร่ซ้ำโดยไม่อ้างอิง
- ทราบหลักเกณฑ์การมีชื่อ มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ และสามารถชี้แจงได้ว่าผู้ที่มีชื่อในผลงานแต่ละคนมีสมบัติตามเกณฑ์อย่างไร โดยมีภาระที่แจ้งบทบาทของแต่ละชื่อ (Contributorship) เพื่อแสดงความโปร่งใส
- ผู้มีชื่อทุกคนรับผิดชอบต่อเนื้อหาในผลงาน การเปลี่ยนแปลงรายชื่อในผลงาน พร้อมรับผิดชอบต่อเนื้อหาผลงานในทุกด้าน ทั้งที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องและจริยธรรมในทุกส่วนของผลงาน และร่วมรับผิดชอบกรณีมีข้อร้องเรียนต่างๆ ในผลงาน
- เปิดเผยแหล่งทุน และข้อมูลผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of Interest) ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทั้งเชิงบวกและเชิงลบ ที่อาจมีผลต่อกระบวนการวิจัย การเผยแพร่ผลงาน และการนำผลงานไปใช้

## แนวทางการปฏิบัติกรณีเกิดข้อพิพาทและข้อร้องเรียน

ตัวอย่างประเด็นข้อพิพาทและข้อร้องเรียน	ข้อแนะนำในการปฏิบัติ
<b>1. เกี่ยวกับการมีชื่อในผลงาน</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>การใส่ชื่อผู้ที่ไม่ได้มีคุณสมบัติตามหลักเกณฑ์ในผลงาน</li> <li>การที่ผู้มีความสมบัติตามหลักเกณฑ์ไม่ได้มีชื่อในผลงาน</li> <li>การจัดลำดับชื่อในผลงาน (เนื่องจากอาจมีผลต่อความน่าเชื่อถือในงานวิจัยและสิทธิประโยชน์ในการขอตำแหน่งทางวิชาการ)</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>เจรจาตกลงในคณะผู้ร่วมวิจัย</li> <li>ใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้องสนับสนุนเพิ่มเติม เช่น สมุดบันทึกงานวิจัย ร่างบทความ หลักสากลที่เกี่ยวข้อง</li> <li>เสนอเรื่องให้ผู้บังคับบัญชาพิจารณา ตามลำดับชั้น</li> <li>ให้หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจวินิจฉัยเด็ดขาดตัดสิน</li> </ul>
<b>2. เกี่ยวกับคุณภาพและจริยธรรมการวิจัย</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>การคัดลอกผลงาน</li> <li>การดัดแปลงข้อมูล</li> <li>การสร้างข้อมูลเท็จ</li> <li>งานวิจัยไม่สามารถทำซ้ำ/ไม่สามารถทำได้จริง</li> </ul>	<ul style="list-style-type: none"> <li>แจ้งผู้บังคับบัญชาตามลำดับชั้น</li> <li>ให้หน่วยงานหรือกลุ่มบุคคลที่มีอำนาจวินิจฉัยเด็ดขาดตัดสิน เช่น คณะอนุกรรมการสอบสวนทางจริยธรรมการวิจัย</li> <li>ใช้หลักฐานที่เกี่ยวข้อง เช่น บันทึกการวิจัย แสดงความโปร่งใส</li> <li>แจ้งผู้เกี่ยวข้องทราบ เช่น วารสารวิชาการที่ตีพิมพ์ และขอแก้ไขให้ถูกต้อง หรือขอถอนบทความ</li> </ul>

## หลักการปรับแต่งรูปภาพงานวิจัย

- ปรับความเข้มแสง คอนทราสต์ หรือสมดุลสีได้ต่อเมื่อเป็นการปรับทั้งภาพ
- ไม่ทำให้ส่วนใดส่วนหนึ่งของภาพเข้มขึ้น จางลง เพิ่มขึ้น หายไป หรือเคลื่อนย้ายตำแหน่ง
- การรวมภาพไว้ด้วยกันต้องใช้เส้นหรือกรอบแบ่ง และระบุให้ชัดว่าภาพใดเป็นภาพใด
- ใช้แว่นขยายเน้นภาพส่วนที่ต้องการได้ ห้ามคัดเลือกมาเฉพาะส่วนหรือลบส่วนที่ไม่ต้องการออกไป
- สำรองไฟล์ภาพต้นฉบับและทุกขั้นตอนในการปรับแต่งภาพไว้เสมอ โดยบันทึกลำดับวิธีการที่ใช้ในการปรับแต่งด้วย



<http://ori.hhs.gov/ImageProcessing>

## แหล่งข้อมูลอ้างอิง

- สำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ (วช.). มาตรฐานการเผยแพร่ผลงานวิจัยและผลงานทางวิชาการ.
- Albert T. and Wager E. 2003. How to Handle Authorship Disputes: A Guide for New Researchers. The COPE Report. 32-34.
- Brodrink M. Harvard School of Public Health. 1999. Harvard Medical School Authorship Guidelines. (ออนไลน์).  
แหล่งที่มา: <https://hms.harvard.edu/sites/default/files/assets/Sites/Ombuds/files/AUTHORSHIP%20GUIDELINES.pdf> 4 มิถุนายน 2018.
- Council of Science Editors. 2012. Authorship and Authorship Responsibilities. CSE's White Paper on Promoting Integrity in Scientific Journal Publications. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: [https://www.councilscienceeditors.org/wp-content/uploads/entire\\_whitepaper.pdf](https://www.councilscienceeditors.org/wp-content/uploads/entire_whitepaper.pdf). 18 พฤษภาคม 2018.
- Committee on Publication Ethics. 2012. Authorship Dispute Regarding Author Order. (ออนไลน์).  
แหล่งที่มา: <https://publicationethics.org/case/authorship-dispute-regarding-author-order>. 17 มิถุนายน 2018
- International Committee of Medical Journal Editors. 2013. Defining the Role of Authors and Contributors. (ออนไลน์).  
แหล่งที่มา: <http://www.icmje.org/recommendations/browse/roles-and-responsibilities/defining-the-role-of-authors-and-contributors.html>. 20 พฤษภาคม 2018.
- MUSC Medical University of South Carolina. 2016. AUTHORSHIP GUIDANCE Principles, Communication and Dispute Resolution. Office of the Vice President for Research. (ออนไลน์). แหล่งที่มา: [http://academicdepartments.musc.edu/research/docs/Authorship\\_Guidelines\\_1June2016.pdf](http://academicdepartments.musc.edu/research/docs/Authorship_Guidelines_1June2016.pdf).
- The Office of Research Integrity, US Department of Health and Human Service. Tips for Presenting Scientific Images with Integrity. (ออนไลน์).  
แหล่งที่มา: <http://ori.hhs.gov/ImageProcessing>. 19 กุมภาพันธ์ 2018.
- UK Research Integrity Office. 2017. Good Practice in Research: Authorship. (ออนไลน์).  
แหล่งที่มา: <http://ukrio.org/wp-content/uploads/UKRIO-Guidance-Note-Authorship-v1.0.pdf>. 17 มิถุนายน 2018.